

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری کودکان و نوزادان

شناسنامه درس *Course Syllabus*

شماره درس: ۵۱۵۳۱۸

عنوان درس: کارآموزی در عرصه کودکان

دروس پیش نیاز: -

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): دانشجویان ترم ۸ کارشناسی پرستاری

زمان کارآموزی: روزهای شنبه الی پنج شنبه

نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

محل کارآموزی: بخش های اورژانس - داخلی و جراحی بیمارستان امام حسین - PICU

مسئول درس: دکتر نجمه شریفی - دکترای تخصصی پرستاری - کارشناس ارشد پرستاری کودکان

زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ۱۶-۱۴

Email: Najmehsharifi@gmail.com

شماره تماس: ۰۳۱- ۳۷۹۲۷۵۷۳

اساتید ناظر کارورزی: خانم دکتر نم نباتی، خانم دکتر همتی، خانم دکتر شریفی، خانم جونبخش

هدف کلی درس:

توانمند سازی دانشجو جهت برقراری ارتباط مناسب با کودک و خانواده و تدوین فرآیند پرستاری برای کودکان در سنین مختلف و خانواده دارای مشکلات زمینه ای و سلامتی در محیط های مختلف درمانی و مراکز نگهداری و جامعه بر اساس رویکرد خانواده محور و با تاکید بر آموزش به کودک و خانواده، کسب شایستگی در پروسیجرها و مهارت های عملی مربوط به کودکان و تسهیل انتقال به نقش حرفه ای

شرح کارآموزی در عرصه کودکان

طی این دوره کارآموزی ضمن فراگیری فرآیند رشد و تکامل و نیازهای کودک و خانواده به منظور انجام مداخلات لازم جهت ارتقاء سلامت کودک و خانواده در چهار چوب مراقبت خانواده محور و فرآیند پرستاری، فرصت فراگیری علایم بالینی، روشهای تشخیصی و درمانی و مراقبتهای پرستاری بیماری های کودکان، در موقعیتهای مختلف برای دانشجویان فراهم می گردد تا دانشجو بتواند با استفاده از مهارتهای تفکر خلاق و حل مساله وضعیت کودکان را بررسی و با تعیین نیازهای آنها و بر حسب اولویت جهت برطرف نمودن آنها از کودک و خانواده مراقبت کند.

اهداف رفتاری:

- (۱) از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:
- (۲) با کودک متناسب با سن و با خانواده وی ارتباط صحیح برقرار کند
- (۳) مراحل مختلف رشد و تکامل و بازی های مربوط به هر مرحله از رشد و تکامل را بداند و بررسی کند.
- (۴) نیازهای کودک را براساس رشد و تکامل بشناسد و تأمین کند و در مورد رفع آنها به والدین و کودک آموزش دهد.
- (۵) حالت روحی روانی کودک و والدین را در نتیجه بستری شدن بشناسد و سعی در کاهش آن نماید.
- (۶) نیازهای آموزشی کودک و خانواده را در مورد سیر بیماری و اقامت در بیمارستان و روش های درمانی، مراقبتی کودک بررسی کند و به آنان آموزش دهد و سوالات آن ها را پاسخگو باشد.
- (۷) سعی در جلب اعتماد والدین و کودک در بخش نماید با آنها ارتباط کلامی و غیر کلامی صحیح برقرار نماید .
- (۸) والدین و کودک را برای انجام پروسیجرهای درمانی از نظر جسمی و روانی آماده کند.
- (۹) خطرات بالقوه موجود در محیط کودک را متناسب با تکامل و هوشیاری او تشخیص داده و اقدامات لازم را جهت پیشگیری از آن انجام دهد و نکات ایمنی را رعایت کند.
- (۱۰) متناسب با سن و وضعیت کودک نکات لازم در مورد پیشگیری از حوادث رعایت نماید .
- (۱۱) از وسایل محدود کننده جهت کودک به طور صحیح و مناسب استفاده نماید .
- (۱۲) قبل و بعد از تماس با کودک نکات ایزولاسیون را رعایت کند.
- (۱۳) علائم حیاتی شیرخوار و کودک را اندازه گیری و ثبت کند.
- (۱۴) سرم های درمانی رایج بخش را بشناسد و نوع و مقدار صحیح سرم مربوط به بیماران خود را به نحو صحیح آماده کند و قطرات سرم را دقیقاً محاسبه و تنظیم نماید .
- (۱۵) از کودک تحت مایع درمانی مراقبت صحیح انجام دهد .
- (۱۶) به عوارض مایع درمانی توجه نموده و اقدامات لازم را در این زمینه بطور صحیح انجام دهد .
- (۱۷) نیازهای تغذیه ای کودک را شناسایی کند و به مراقب در رفع نیازهای تغذیه ای کودک مناسب با سن او کمک کند.
- (۱۸) در انتقال معلومات خود به سایرین جهت پیشبرد کیفیت علمی در بخش سعی و تلاش نماید.
- (۱۹) روش دارو دادن در شیر خواران و کودکان بیمار را به صورت خوراکی ، قطره ، شیاف ، تزریق عضلانی، زیر جلدی و داخل جلدی و رکتال را به دقت و به طور صحیح انجام دهد و دارو را به طور صحیح محاسبه نماید .
- (۲۰) اطلاعات دارویی در بخشهای اطفال بداند و بکار برد و به عوارض دارویی توجه نموده و مراقبت های لازم را در این زمینه انجام دهد . دستورات دارویی را با دقت و به طور صحیح برطبق سیستم 10right انجام دهد و ثبت کند.
- (۲۱) پروسیجرهای رگ گیری و خون گیری را با همکاری پرسنل بخش انجام دهد. و پاسخ آزمایشات را پی گیری نماید.
- (۲۲) در انجام مراقبتهای دقت و سرعت عمل داشته باشد.
- (۲۳) مسئولیتهای محوله را با علاقمندی و به نحو احسن انجام دهد.
- (۲۴) برنامه ریزی روزانه را به طور صحیح با توجه به اولویت ها انجام دهد.
- (۲۵) انتقادات و پیشنهادات را پذیرا باشد.
- (۲۶) در تغییر و تحول روزانه بیماران و وسایل بخش شرکت نماید .
- (۲۷) تحویل و تحول بیماران را بر اساس اصول ISBAR انجام بدهد.
- (۲۸) با توجه به وضع عمومی کودک گزارش موارد مهم و خاص را بدهد.
- (۲۹) در یادگیری مطالب جدید در بخش کوشا باشد .
- (۳۰) گزارشات پرستاری را به طور کتبی بنویسد .

- ۳۱) مراقبت ها را بر اساس گام های فرایند پرستاری برنامه ریزی ، اجرا و ارزیابی نماید .
- ۳۲) طرح مراقبت پرستاری را بر طبق فرآیند تدوین و ارائه نماید .
- ۳۳) بیماری ها و مراقبت های پرستاری (اتیولوژی، علائم و اصطلاحات، آزمایشات، درمان و مراقبت های مربوط به هر بخش را بدانند.
- ۳۴) گزارش کامل مورد همراه با طرح مراقبت پرستاری بر طبق فرآیند ارائه نماید .

روش تدریس(شیوه ها و رویکردهای آموزش بالینی، ملزومات مورد نیاز تدریس بالینی):
 کاربرد الگوی فرآیند پرستاری در مراقبت صحیح و ایمن از بیمار- آموزش بر بالین- ارائه کنفرانس های فردی- راندهای گروهی- حضور مربی همراه با دانشجویان در برخی از روزها- حضور مستقل دانشجو در بخش

فعالیت‌های فراگیران:

- ۱) شرکت مداوم و بدون تاخیر در کارورزی
- ۲) داشتن مطالعه لازم و آگاهی دقیق در مورد بیماری، آزمایشات و دستورات دارویی
- ۳) شرکت فعال در مداخلات آموزشی به والدین
- ۴) شرکت فعال در مداخلات درمانی و مراقبتی از کودک در بخشهای بستری
- ۵) اخذ شرح حال و معرفی بیمار در زمان حضور استاد ناظر
- ۶) ارائه کنفرانس بالینی با تاکید بر فرایند پرستاری
- ۷) تهیه جزوه آموزشی و دادن آموزشهای لازم به مادر در صورت صلاحدید استاد
- ۸) ارائه طرح مراقبتی برای کودکی که تحت مراقبت دانشجو بوده براساس فرایند پرستاری
- ۹) ارائه تکالیف مشخص شده توسط استاد ناظر
- ۱۰) رعایت موارد مربوط به کارنما و ثبت به موقع آن و تحویل به مسوول درس
- ۱۱) رعایت تمامی موارد مربوط به شیوه نامه دانشجویان اینترشیپ

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی (فرم ارزشیابی):

- تمام کارورزان از روز اول تحت هدایت و نظارت قرار خواهند گرفت.
- تمام فعالیت ها و رفتارهای دانشجو در طول دوره کارورزی در ارزشیابی پایان دوره مد نظر قرار خواهند گرفت.
- هر دانشجو توسط استاد ناظر از ابتدا و انتهای دوره ۲۰ روزه مورد بررسی و ارزشیابی قرار خواهد گرفت و دانشجو موظف است کارنما خود را به تایید نهایی استاد ناظر رسانده و به مسوول درس تحویل دهد.
- هر دانشجو حداقل ۲ بار توسط استاد ناظر (اول و دوم) بررسی می شود.
- طی دوره کارورزی بازدید توسط مسوول درس انجام خواهند شد.
- ارزشیابی توسط مسوول بخش/ همکار آموزشی بر اساس فرم ارزشیابی (۸ نمره)
- ارزشیابی توسط استاد ناظر (۱۰ نمره) شامل: (صلاحیت عمومی ۱ نمره، صلاحیت اختصاصی ۴ نمره، نوشتن بازاندیشی ۲ نمره، نقد گزارش پرستاری همکاران ۱ نمره، گزارش های بازدید ۲ نمره)
- ارزشیابی توسط مسوول درس: (۲ نمره) تکمیل کامل کارنما کاغذی، نظم در ورود و خروج به موقع به محل کارآموزی، گزارش های بازدید

کارنما کاغذی

- تکمیل فرم ارزشیابی اختصاصی کارورزی کودکان با امضا و مهر سرپرستار و یا همکار آموزشی

- نقد یک گزارش پرستاری با حفظ اصول محرمانگی
- ارایه دو مورد با:اندیشی
- فرم ارزشیابی مسوول بخش و یا همکار آموزشی
- فرم ارزشیابی استاد ناظر

قوانین و سیاست های دوره کارورزی در عرصه

• قبل از شروع کارورزی:

۲ هفته قبل از شروع کارورزی دانشجویان برنامه پیشنهادی خود را که بر اساس قوانین دانشجویان اینترشیپ در بیمارستان امام حسین(ع) و هماهنگی با استاد ناظر تنظیم شده است، از طریق نماینده گروه برای استاد ناظر ارسال نموده و پس از تایید توسط استاد ناظر توسط نماینده گروه حداکثر ۱ هفته قبل از شروع کارورزی برای مسوول درس ارسال می گردد.

• اولین روز کارورزی:

- اولین روز کارورزی توسط نماینده گروه و با هماهنگی استاد ناظر تعیین می شود.
 - حضور کلیه دانشجویان در روز اول کارورزی الزامی است.
 - تعریف چهره و یا اثر انگشت در کارگزینی بیمارستان جهت ثبت ورود و خروج دانشجویان در سیستم کسری
- #### در روز اول حضور
- اهداف و برنامه های اختصاصی توسط استاد بالینی توضیح داده خواهد شد و به دانشجویان فرصت داده می شود تا پرسش های خود را در مورد فرایند اجرایی و ارزشیابی کارورزی مطرح و جواب دریافت نمایند.
 - انجام پیش آزمون - تمرین موارد مرتبط با محاسبات دارویی و تهیه سرم ها و تنظیم قطرات در بخش
 - دانشجویان بر اساس برنامه به بخش های مربوطه مراجعه می کنند و استاد به ترتیب در بخش ها حضور یافته و به همراه دانشجویان هر بخش به بررسی و شناخت و استخراج و تدوین تشخیص های پرستاری مبتنی بر اطلاعات ذهنی و عینی به دست آمده در مورد چند بیمار اقدام می نمایند. هدف از این برنامه تمرین برقراری ارتباط با بیمار و چگونگی بکار گیری مراحل فرایند پرستاری بر بالین بیمار است و دانشجویان فرصت دارند اشکالات و سوالات خود در زمینه کاربرد فرایند پرستاری را با استاد مطرح نمایند
 - دانشجو موظف است تمام قوانین مربوط به اخلاق و پوشش حرفه ای و اسلامی و نصب اتیکت بر روی لباس (در جاییکه به راحتی از فاصله ۲ متری قابل خواندن باشد) را رعایت کند. از ورود دانشجویی که موارد فوق را رعایت ننماید به بخش جلوگیری خواهد شد
 - دانشجویان موظف هستند از اهداف کارورزی مطلع و نسبت به تلاش برای دستیابی به آنها متعهد باشند.
 - دانشجویان موظف هستند هر روز حداقل برای یک بیمار از بیمارانی که مراقبت از آنها به ایشان محول شده است بر اساس فرایند پرستاری مراقبت ارائه کنند.
 - در طول کارورزی دانشجویان محترم کارنما را همراه داشته باشند و گزارش بازدید و موارد مربوط به حضور و غیاب در آن درج شده باشد
 - تمام کارورزان موظف هستند در شیفت صبح راس ساعت، ۷:۱۵ و شیف عصر راس ساعت ۱۳:۳۰ در بخش شروع بکار نمایند.

- کارورزان مجاز نیستند در شیفت صبح قبل از ساعت ۱۳:۳۰ و عصر قبل از ساعت ۱۹:۳۰ از بخش خارج شوند.
- کارورزان موظف به مشارکت در مراقبت از بیمار و فعالیت های بخش هستند (برای مثال مراقبت های صبحگاهی، دارو دادن، تعویض پانسمان)
- برنامه مراقبت برای بیمار را بر حسب نیازهای بیمار و الویت های وی و منطبق بر قوانین بیمارستان انجام دهند.
- دانشجویان موظف هستند در انجام مداخلات پرستاری تخصصی مورد نیاز از همکار آموزشی درخواست راهنمایی و کمک نمایند.
- دانشجویان موظف هستند هنگام شروع کارورزی حضور خود را به مسئول بخش/همکار آموزشی یا مسئول شیفت اطلاع رسانی کرده و در کارنما ثبت شده و تایید شود. ساعت ورود و خروج بر طبق زمان تایمکس پرسنلی خواهد بود.
- **ورود به بخش بین ساعت های ۷:۳۵ الی ۸ صبح و ۱۳:۳۵ الی ۱۴ برای دانشجو تاخیر محسوب خواهد شد.**

یک تاخیر با تذکر و بیش از یک تاخیر با کسر نمره همراه خواهد بود

- استاد یا سرپرستار مجاز است از حضور دانشجویانی که با تاخیر بیش از ۱۵ دقیقه در کارورزی حاضر می شوند جلوگیری بعمل آورد.
- دانشجو مجاز به ترک بخش به جز برای انجام امور محوله از طرف مسئول بخش یا همکار آموزشی نیست (منظور از امور محوله فعالیت هایی است که جزو وظایف پرستاری محسوب می گردد و در خارج از بخش انجام می شود)
- دانشجو موظف است روزانه در مورد بیماری، دارو های بیمارانش، آزمایشات و مراقبت های پرستاری آنها مطالعه کرده و اطلاعات کافی داشته باشد.
- دانشجو موظف است در صورت کارت زدن و ورود به بیمارستان، در صورت وقوع هر اتفاقی مبنی بر خروج وی از بیمارستان مسولین بیمارستان و دانشکده را مطلع سازد.
- دانشجویان دارای کودک شیرخوار و دارای مجوز استفاده از پاس شیر فقط یک ساعت آخر هر شیفت را می توانند از پاس شیر استفاده کنند.

تعداد شیفت های لانگ بیشتر از ۲ روز نشود.

تعداد شیفت های صبح و عصر متناسب با دانشجویان هر بخش و نظارت استاد ناظر تنظیم می شود.

از ثبت شیفت در روزهای تعطیل خودداری فرمایید.

شیوه نامه مدیریت غیبت دانشجویان اینترنشیپ پرستاری

- در صورتی که دانشجوی اینترنشیپ طبق برنامه زمان بندی شده تا سقف یک دهم، معادل دو شیفت در یک دوره کارورزی ۲ واحدی (۲ شیفت در طی یک ماه) بر اساس آیین نامه آموزشی کارورزی به دلایل موجه قادر به حضور نبود بایستی وی با استاد ناظر و سرپرستار بخش مربوطه هماهنگی لازم را به عمل آورده و تاریخ شیفت جایگزین اعلام شود.
- حتی الامکان جبران غیبت صورت گرفته طی همان ماه صورت گیرد.
- تا زمان جبران کامل غیبت، نمره کارورزی اعلام نخواهد شد.
- در صورتی که غیبت دانشجوی اینترنشیپ غیر موجه باشد تا سقف یک دهم (یک شیفت) مشمول دو برابر جبران و کسر ۲ نمره به ازاء هر یک روز غیبت خواهد بود. لازم به ذکر است در صورت غیبت غیر موجه بیش از یک دهم (یک شیفت) نمره کارورزی صفر منظور خواهد شد.
- در صورت موارد خاص غیبت موجه بیش از یک دهم، تصمیم گیری توسط شورای گروه اخذ خواهد شد.
- در صورت استعلاجی دانشجوی اینترنشیپ بایستی تأییدیه پزشک معتمد دانشگاه به گروه ارائه گردد.
- لازم به ذکر است استعلاجی تا سقف یک دهم (یک شیفت) قابل قبول است و بیش از آن باید در شورای گروه تصمیم گیری شود

- با توجه به این که مبنای پرداخت حقوق دانشجویان اینترنشیپ ساعت کارکرد ماهیانه آنان می باشد و پرداختی توسط بیمارستان ها صورت می گیرد لذا گواهی کارکرد ماهیانه دانشجویان اینترنشیپ صرفاً بر اساس ساعت واقعی و ثبت شده در کسری و گواهی تایید شده در کارنما محاسبه خواهد شد .
- در صورتی که کارکرد ماهیانه دانشجوی اینترنشیپ کمتر از ۱۳۰ ساعت باشد کسر حضور به شیفت تبدیل گردد و دانشجوی اینترنشیپ ملزم به جبران کسر کارکرد است. لازم به ذکر است هر گونه تأخیر در ورود و تعجیل در خروج مشمول این بند خواهد شد
- با توجه به اهمیت حضور دانشجویان اینترنشیپ در روز اول کارورزی، غیبت در روز اول کارورزی غیر موجه است (البته موارد خاص و پس از طرح در شورای گروه از این امر مستثنی می باشد).
- برنامه زمان بندی حضور دانشجوی اینترنشیپ پرستاری در بیمارستان امام حسین با نظارت استاد ناظر و تایید مسوول درس تنظیم می شود. بدیهی است هر گونه جابجایی برنامه با اطلاع سرپرستار و استاد ناظر باید باشد. لازم به ذکر است نظارت بر رعایت مفاد آیین نامه اینترنشیپ در خصوص چیدمان شیفت دانشجویان اینترنشیپ توسط استاد ناظر در بخش مربوطه ضروری است.

منابع اصلی

- درسنامه کشوری پرستاری کودک بیمار تالیف گروه پرستاری کودکان دانشگاه های علوم پزشکی و آزاد کشور، انتشارات حیدری، سال ۱۴۰۰
- پرستاری کودکان وونگ (کودک بیمار) مترجم سونیا آرزومانیانس، مهناز سنجرى، مهناز شوقى، ویراست یازدهم، چاپ پنجم، انتشارات جامعه نگر، تهران، ۱۴۰۲

- 1- Wong's nursing care of infants and children. St Louis. Mosby. 2023.
- 2- Parnell Scholtz S, Martin Vicki A, Cornelius Frances H. Pediatric Nursing Test Success: An Unfolding Case Study Review. Springer, New York. 2015
- 3- Margor R DeSevo. Pediatric Nursing: Content Review PLUS Practice Questions. Philadelphia, 2015
- 4- Phelps SJ, Hagemann TM, Lee KR, Thompson AJ. Pediatric Injectable Drugs: The Teddy Bear Book. ashp; 2016 Jul 1.
- 5- Bowden VR, Greenberg CS. Pediatric nursing procedures. Lippincott Williams & Wilkins; 2012.

منابع بیشتر: پایگاههای اینترنتی قابل استفاده برای درس:

<https://publications.aap.org/pediatrics>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

<https://www.uptodate.com/>

<https://www.medscape.com/>

<https://www.magiran.com/>

<https://www.sid.ir/>

www.iranmedex.com

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش کودکان

اهداف رفتاری	تاریخ
<p>۱- نقش پرستار کودکان در برقراری ارتباط سازنده با کودک و خانواده را شرح دهد.</p> <p>۲- اصول کلی رشد و تکامل را در دوره های مختلف زندگی شرح دهد.</p> <p>۳- حیطة های مختلف رشد و تکامل (فیزیولوژیک - اخلاقی روانی اجتماعی - شناختی - جنسی را بیان نماید)</p> <p>۴- ارتباط سازنده با کودک و خانواده برقرار کند</p> <p>۵- اصول مربوط به مایع درمانی در کودکان را توضیح می دهند و طرز تهیه سرم با غلظت های مختلف در کودکان (باکستر قندی ۷/۵٪ و ۱۰٪ / و تنظیم قطرات باکستر، میکروست را به صورت صحیح را نشان دهد.</p> <p>۶- نحوه آماده سازی و تزریق دارو در کودکان را به صورت صحیح انجام دهد.</p> <p>۷- قانون 8 Right را توضیح می دهند و به کار می بندند.</p> <p>۸- فرایند پرستاری در کودک بستری را شرح دهد.</p> <p>۹- فرایند پرستاری مربوط به بیماری های شایع موجود در بخش های مربوطه را به دقت و به طور صحیح انجام دهد</p> <p>۱۰- اصول گزارش نویسی در بخشهای اطفال را شرح دهد</p> <p>۱۱- کنترل جذب و دفع در اطفال را بداند.</p> <p>۱۲- اصول شرح حال گیری در اطفال را توضیح می دهند.</p> <p>۱۳- اصول مرتبط با ایمنی در مراقبت کودکان را توضیح می دهند.</p>	روز اول
<p>۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف قبل را انجام دهد</p> <p>۲- فرایند پرستاری جهت مراقبت از یک تا دو کودک را تحت نظارت پرستار مربوطه به کار ببرد.</p> <p>۳- آموزش به کودک و خانواده را مد نظر قرار دهد.</p>	روز دوم تا ششم
<p>۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف قبل را انجام دهد</p> <p>۲- فرایند پرستاری جهت مراقبت از دو تا سه کودک را تحت نظارت پرستار مربوطه به کار ببرد.</p>	روز هفتم تا چهاردهم
<p>۱- اقدامات لازم جهت نیل به اهداف قبل را انجام دهد</p> <p>۲- فرایند پرستاری جهت مراقبت از سه الی چهار کودک را تحت نظارت پرستار مربوطه به کار ببرد.</p>	روز روز پانزدهم الی نوزدهم
ارائه گزارش یک بیمار همراه با فرآیند پرستاری در حضور کلیه دانشجویان	روز بیستم